Heikki Halila

Juristikunnan linjanvetoa

Esseitä ja kolumneja vuosilta 2002–2026

ALMA INSIGHTS · Helsinki 2026

Copyright © 2026 Alma Media Finland Oy ja Heikki Halila
Yhteistyössä Juristiliiton Kustannus

ISBN 978-952-14-5595-7

Kansi: Aste Helsinki Oy / Helene Lindfors
Taitto: Aste Helsinki Oy

Otavan Kirjapaino Oy, Keuruu 2026

Anna kirjasta palautetta: kustannustoimitus@almainsights.fi

Saatteeksi

Aloitin oikeustieteen opinnot Helsingin yliopiston oikeustieteellisessä tiedekunnassa vuonna 1972, ja suoritin oikeustieteen kandidaatin tutkinnon vuonna 1975. Opintojen loppupuolella osallistuin opiskelijajärjestötoimintaan erityisesti Pykälä r.y:ssä. Tämän myötä tulin valituksi vuodelle 1976 tiedekuntajärjestöjen mandaattipaikalle Suomen Lakimiesliiton hallitukseen. Toimintani liiton hallituksen jäsenenä jatkui Nuoret Lakimiehet r.y:n edustajana vuosina 1978–1979.

1900-luvun kahtena viimeisenä vuosikymmenenä kuuluin jonkin aikaa liiton järjestövaliokuntaan, olin Suomalaisen Lakimiesyhdistyksen valitsemana liittokokousedustajana ja mukana liiton eräiden valmisteluryhmien toiminnassa. Liiton puheenjohtajana toimin vuosina 2001–2006. Tuolloin myös jatkoin vuonna 1976 aloittamaani kirjoittelua Lakimiesuutisissa.

Kun puheenjohtajakaudestani oli kulunut lähes kaksi vuosikymmentä, halusin vielä osallistua juristeja ammattikuntana koskevaan keskusteluun. Pestauduin Lakimiesuutisten – sittemmin Juristiuutisten – kolumnistiksi. Toimin tässä tehtävässä vuodet 2016–2025.

Olen julkaissut vuonna 2002 teoksen ”Neljältä vuosikymmeneltä”. Se sisälsi entuudestaan julkaistuja esseitäni ja puheenvuorojani vuosilta 1970–2002. Kohdealueita oli kahdeksan, joista yksi oli Lakimiesliitto. Muita olivat abiturientti, oikeuspolitiikka, yliopisto, historiantutkimus, politiikka, henkilöhistoria ja urheilu.

Nyt julkaistava esseekokoelma on jatkoa vuoden 2002 julkaisulle. Se sisältää aikaisemmin julkaistuja esseitä ja puheenvuoroja vuosilta 2002–2025. Tämä kokoelma sisältää vain lakimieskuntaa koskevia tekstejä. Julkaisuun sisältyvät kaikki kolumnini sekä tärkeimmät Lakimiesuutisissa julkaisemani muut tekstit. Joukossa on lisäksi muutama muualla julkaistu kirjoitus. Kaikki julkaisun tekstit ovat lyhyitä. Siksi mukana ei ole Lakimies-lehdessä ja Kanavassa ilmestyneitä laajahkoja juristikuntaa

koskevia kirjoituksia. Henkilöesittelyitä ei ole muista kuin Lakimiesliiton johtotehtävissä toimineista. Kirjoitukset julkaistaan aikajärjestyksessä. Sisällysluettelossa on mainittu, missä alkuperäistekstit on julkaistu.

Juristiliitto on hyväntahtoisesti suostunut julkaisemaan tämän kokoelman. Tästä ja hankkeen toteuttamisesta kiitän erityisesti toiminnanjohtaja Jore Tilanderia ja päätoimittaja Janne Laukkasta. Alma Insightsin Heidi Antinkaria kiitän hyvästä yhteistyöstä esseekokoelman julkisuuteen saattamisessa. Saamastani ateljeekritiikistä kolumnien rakentelussa kiitän puolisoani Leena Halilaa ja poikaamme Henri Halilaa.

Helsingissä 1.9.2026

Heikki Halila

Sisällys

Saatteeksi 5

Jarno Tepora – lakimieskunnan palvelija
(Lakimiesuutiset 7/2002 s. 8–9) 15

Esipuhe teoksessa Lakimies eettisenä toimijana
(Suomen Lakimiesliitto 2002) 17

Onko laki heikomman suoja vai vahvemman oikeus?
(Lakimiesuutiset 2/2003 s. 27) 21

Lakimiesliitto ja hallitusvalta
(Lakimiesuutiset 4/2003 s. 3) 23

Lakimiesliitto kuudennella vuosikymmenellä
(Suomen lakimiehet 2003 s. VII–VIII) 25

Lakimiespäivän avaus 2003
(XXXVIII Lakimiespäivän pöytäkirja (2003) s. 5–9) 29

Lakimiesliitto vuoden 2004 alkaessa
(Lakimiesuutiset 1/2004 s. 3) 35

Laki ja turva – voivatko valtiossa kaikki hyvin?
(Lakimiesuutiset 2/2004 s. 8–9) 36

60-vuotiaan Lakimiesliiton strategia
(Lakimiesuutiset 7/2004 s. 6–7) 38

Lakimiesurheilijoita vuosikymmenten varrelta
(Lakimiesuutiset 1/2005 s. 22) 42

Koveneeko asenneilmasto Suomessa?
(Lakimiesuutiset 2/2005 s. 53–54) 44

Lakimiesliitto, Akava ja edunvalvonta
(Lakimiesuutiset 5/2005 s. 58–59) 46

Tuleeko oikeusministerin olla juristi?
(Lakimiesuutiset 6/2005 s. 12) *49*

Oikeudenkäyntijärjestelmää virtaviivaistettava oikeusturvasta tinkimättä
(Lakimiesuutiset 7/2005 s. 22) *51*

Lakimiesidentiteetti vuonna 2005
(Lakimiesuutiset 8/2005 s. 7) *53*

Lakimiespäivän avaus 2005
(XXXIX Lakimiespäivän pöytäkirja (2005) s. 5–9) *55*

Risto Ryti – lakimies ja valtiomies
(Lakimiesuutiset 3/2006 s. 53) *62*

Kestääkö vuoden 2000 perustuslaki?
(Lakimiesuutiset 4/2006 s. 26–27) *64*

Lakimiehet ja media
(Lakimiesuutiset 5/2006 s. 22–23) *67*

Onko meillä varaa oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin?
(Defensor Legis 2006 s. 644–649) *72*

Lakimiehet, ansiotaso ja työhyvinvointi
(Lakimiesuutiset 8/2006 s. 10–11) *82*

Sujuva yhteistyö on onnistumisen edellytys
(Lakimiesuutiset 4/2008 s. 25–26) *88*

Mieleen tarttunutta
(Lakimiesuutiset 4/2008 s. 27) *91*

Lakimiespäivä ja lakimieskunnan yhtenäisyys
(Lakimiesuutiset 7/2009 s. 3) *94*

Galleria Adademica
(Lakimiesuutiset 4/2010 s. 16) *95*

Raimo Lehtinen in memoriam
(Lakimiesuutiset 8/2010 s. 77) *96*

Asianajotoimisto miljöönä Kjell Westön romaanissa Kangastus 38
(Lakimiesuutiset 7/2014 s. 52–53) *98*

Miksi oikeustieteellisen tiedekunnan on säilyttävä itsenäisenä?
(Lakimiesuutiset 1/2016 s. 27) *101*

Juristit valtioneuvoston jäsenenä
(Lakimiesuutiset 2/2016 s. 25) *103*

Georg C. Ehrnrooth – mies opposition riveistä
(Lakimiesuutiset 3/2016 s. 25) *105*

Miten hankimme lainopillista kirjallisuutta?
(Lakimiesuutiset 4/2016 s. 27) *107*

Lakimies rikosromaanikirjailijana
(Lakimiesuutiset 5/2016 s. 25) *109*

Lakimiesten seniorityöt
(Lakimiesuutiset 6/2016 s. 25) *111*

Me juristit nauroimme niin
(Lakimiesuutiset 7/2016 s. 15) *113*

Perusoikeudet ja rationaalinen yhteiskuntapolitiikka
(Lakimiesuutiset 8/2016 s. 25) *115*

Lahjoituksia oikeustieteellisille tiedekunnille
(Lakimiesuutiset 1/2017 s. 25) *117*

Laki ja evankeliumi
(Lakimiesuutiset 2/2017 s. 25) *119*

Jukka Kemppinen – blogisti ja kulttuurihenkilö
(Lakimiesuutiset 3/2017. s. 25) *121*

Lakimiehet ja Suomen itsenäistyminen
(Lakimiesuutiset 3/2017 s. 68–70) *123*

Oikeuskanslerin valinta
(Lakimiesuutiset 4/2017 s. 25) *128*

Sähköiset eduskuntavaalit?
(Lakimiesuutiset 5/2017 s. 23) *130*

Suomalaiset lakimiehet 1917–2017
(Lakimiesuutiset 5/2017 s. 60–63) *132*

Mitä oikeustieteen tutkimukselta odotetaan?
(Lakimiesuutiset 6/2017 s. 24–25) *137*

Lasse Laatunen – työmarkkinavelho
(Lakimiesuutiset 7/2017 s. 25) *141*

Kestääkö demokratiamme?
(Lakimiesuutiset 8/2017 s. 27) *143*

Pakollako kuultavaksi eduskunnan valiokuntaan?
(Lakimiesuutiset 1/2018. s. 25) *145*

Sata vuotta suomalaisia kunniamerkkejä – myös lakimiehille
(Lakimiesuutiset 2/2018 s. 24–25) *147*

Sakari Sippola in memoriam
(Lakimiesuutiset 2/2018 s. 43) *150*

Perusoikeuksistako oikeusjärjestyksen käyttöjärjestelmä?
(Lakimiesuutiset 3/2018 s. 25) *152*

Konservatiivisen oikeusajattelijan credo
(Lakimies 2018 s. 469–471) *154*

Tapakulttuurista sananen
(Lakimiesuutiset 4/2018 s. 25) *158*

Virkanimitykset mediassa
(Lakimiesuutiset 5/2018 s. 25) *160*

Kaksi episodia lainkuuliaisuudesta
(Lakimiesuutiset 6/2018 s. 25) *162*

Erkki Havansi ja Matti Norri vapaina kirjoittajina
(Lakimiesuutiset 6/2018 s. 20–21) *165*

Lakimiehet ja ruotsin kieli
(Lakimiesuutiset 7/2018 s. 25) *167*

Helsingin monumenttikeskustan rakennukset
(Lakimiesuutiset 8/2018 s. 23) *169*

Toisten osaamisella juristiksi?
(Lakimiesuutiset 1/2019 s. 25) *171*

Lakimiesmatrikkelia tarvitaan yhä
(Lakimiesuutiset 2/2019 s. 25) *173*

Twitter, muu sosiaalinen media ja brändääminen
(Lakimiesuutiset 3/2019 s. 23) *175*

Lakimiesliittolaisia sukuja
(Lakimiesuutiset 4/2019 s. 41) *177*

Ministerien avustajat
(Lakimiesuutiset 5/2019 s. 49) *179*

Opiskelijapaikkojen mitoitus
(Lakimiesuutiset 6/2019 s. 39) *181*

Pykälän spekseistä Lain Huuto -kuoroon
(Lakimiesuutiset 1/2020 s. 39) *183*

Opiskelijoiden työssäkäynti
(Lakimiesuutiset 2/2020 s. 48) *185*

Hajamietteitä koronaviikoilta
(Lakimiesuutiset 3/2020 s. 58) *187*

Jorma Rechardt in memoriam
(Lakimiesuutiset 3/2020 s. 56) *189*

Katiska-jutusta ja lainkuuliaisuudesta
(Lakimiesuutiset 4/2020 s. 30) *191*

Poliittisista nimityksistä
(Lakimiesuutiset 5/2020 s. 30) *193*

Tuomareiden riippumattomuudesta
(Lakimiesuutiset 6/2020 s. 30) *195*

Murtuuko työnantajien yhteistoiminta?
(Lakimiesuutiset 1/2021 s. 47) *197*

Oikeudelliset asiantuntijat mediassa
(Lakimiesuutiset 2/2021 s. 39) *199*

Perustuslakivaliokunta: juridiikkaa politiikan kahleissa?
(Lakimiesuutiset 3/2021 s. 37) *201*

Koronarokotus juridiikan kahleissa
(Lakimiesuutiset 4/2021 s. 49) *203*

Aulis Aarnio ja romaanitaide
(Lakimiesuutiset 5/2021 s. 39) *205*

Trial by newspaper?
(Lakimiesuutiset 6/2021 s. 39) *207*

Nopeasti valmistuneet
(Lakimiesuutiset 1/2022 s. 39) *209*

Tapaus Yli-Viikarin opetuksista
(Lakimiesuutiset 2/2022 s. 48) *211*

Lakimiehet ja oikeakielisyys
(Lakimiesuutiset 3/2022 s. 39) *213*

Slava Ukraini
(Lakimiesuutiset 4/2022 s. 39) *215*

Lakimiesten ansiotaso – ja muiden
(Lakimiesuutiset 5/2022 s. 39) *217*

Erkki Aurejärvi ja tupakkaoikeudenkäynnit
(Lakimiesuutiset 6/2022 s. 45) *219*

Juristeja luokkakuvassa
(Juristiuutiset 1/2023 s. 37) *221*

Opintonsa keskeyttäneet
(Juristiuutiset 2/2023 s. 37) *223*

Oikeustieteellisten tiedekuntien opiskelijavalinta
(Juristiuutiset 3/2023 s. 37) *225*

Henkilöhakuteosten julkaiseminen vaakalaudalla
(Juristiuutiset 4/2023 s. 41) *227*

Politiikkaa rahalla ja ilman
(Juristiuutiset 5/2023 s. 37) *229*

Hallitusohjelma ja muutoksen suunta
(Juristiuutiset 1/2024 s. 37) *231*

Oikeustieteellisten tiedekuntien opiskelijavalinta
(Juristiuutiset 3/2024 s. 31) *233*

Rajalaki ja oikeusvaltion uhat
(Juristiuutiset 4/2024 s. 37) *235*

Väitöskirjat ja tutkijan urapolku
(Juristiuutiset 5/2024 s. 37) *237*

Sanat ”ilmeinen ristiriita” PL 106 §:ssä
(Juristiuutiset 6/2024 s. 29) *239*

Identiteettipolitiikka ja uusia nimikkeitä
(Juristiliiton blogi 30.4.2025) *241*

Performansseja ja draamaa oikeus- ja väitössaleissa
(Juristiliiton blogi 9.9.2025) *243*

Viimeinen kerta
(Juristiliiton blogi 25.11.2025) *245*

Jälkisanat *248*

Henkilöhakemisto *253*